

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi
e-ISSN: 2980 – 0005
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/sbfergisi/board>

Geliş Tarihi/Received:
24/07/2024

Kabul Tarihi/Accepted:
30/08/2024

Yayınlanma Tarihi/
Publication Date:
31/08/2024

Atıf/ Reference: ÇİFCİ, C.,
(2024). Çok Tabakalı Evren
Modeli Parçacıkları
Farkındalığı Artırılmasının
Kişilerde Motivasyon
Artırma Etkisi, Kastamonu
Üniversitesi Sağlık
Bilimleri Fakültesi Dergisi
(KÜSBFD), 3 (2), s 163-167.
DOI:
<https://doi.org/10.59778/sbfergisi.1521648>

Teorik Makale/ Theoretical Article

**ÇOK TABAKALI EVREN MODELİ PARÇACIKLARI
FARKINDALIĞI ARTIRILMASININ KİŞİLERDE MOTİVASYON
ARTIRMA ETKİSİ / THE EFFECT OF INCREASING AWARENESS OF
MULTILAYERED UNIVERSE MODEL PARTICLES ON INCREASING
MOTIVATION IN PEOPLE**

Cemal ÇİFCİ¹

¹Prof. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi,
cifcicemal@aku.edu.tr

*Sorumlu Yazar: Afyon Kocatepe Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi
Öğretim Üyesi, cifcicemal@aku.edu.tr

Özet:

Çok tabakalı evren modeli (ÇTEM); evreni bir bütün olarak açıklamaktadır. Bu modelin temel parçalarından birisi olan ÇTEM (+X)↓ parçacıkları bu modelin bütünlüğüne büyük katkılar sağlamaktadır. ÇTEM'e göre kişiler günümüz teknolojisiyle gözlenemeyen ÇTEM (+X)↓ parçacıkları ile devamlı etkileşim halindedir. Bu etkileşimlerde de oluşabilecek dengesizlikler kişilerde motivasyon düşüklüğü yapabilecek potansiyeldedir. ÇTEM (+X)↓ parçacıkları farkındalığı artırılmasıyla kişiler ve ÇTEM (+X)↓ parçacıkları arasındaki etkileşim dengesizliği azaltılarak motivasyonu artırmaya katkı sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Parçacık, Farkındalık, Motivasyon

Abstract:

Multilayer universe model (MUM) explains the universe as a whole. MUM (+X)↓ particles, which are one of the basic parts of this model, contribute greatly to the integrity of this model. According to MUM, people are in interaction with MUM (+X)↓ particles, which cannot be observed with today's technology. Imbalances that may occur in these interactions have the potential to cause low motivation in people. It is thought that by increasing awareness of MUM (+X)↓ particles, a healthier balance can be established between people and MUM (+X)↓ particles and motivation can be increased.

Keywords: Particle, Awareness, Motivation

1.Giriş

Çok Tabakalı Evren Modeli (ÇTEM); Chemical Physics Letters dergisinde 2020 yılında yayınlanan “Multilayered universe model with thermodynamics and kinetics studies” isimli çalışma ile elde edilmiştir (Çıfci, 2020). ÇTEM ile evren termodinamik ve kinetik çalışmalarla bir bütün olarak incelenmiştir. Seçilen sistem ve bunun tüm çevresi toplandığında evreni oluşturmaktadır. Bu modelde evrenin bütünlüğünün açıklanmasında, modelde bahsedilen ÇTEM parçacıkları önemli katkı sağlamaktadır. Bu parçacıkların etkileri anlaşıldığında seçilen sistemle çevre arasındaki ilişkiler daha detaylı bir şekilde incelenebilecektir. Neticede seçilen sistem olarak ilgilenilen her olayda daha verimli sonuçlar elde edilebilecektir (Çıfci, 2020; Çıfci, 2021).

ÇTEM parçacıklarının bazıları günümüz teknolojisi ile henüz gözlenememektedir ancak bunların seçilen sistemle etkileşimi vardır. Bu tip ÇTEM parçacıkları gibi gözlenemeyen ancak etkileşimlerinden hesaplamalar ile olması gerektiği düşünülen karanlık madde ve karanlık enerji gibi bazı kavramlar günümüz bilimine yabancı değildir. Evrendeki maddelerle ilgili bilimsel hesaplamalara göre görülen maddeleri bir arada tutmak için gerekli kütleçekimi kuvvetini sadece bu görünen maddelerin sağlaması mümkün görünmemektedir. Bu durumun ancak karanlık madde adı verilen bir kavramın ek kütleçekimi kuvveti uygulaması ile aşılabildiği düşünülmektedir. Benzer şekilde hesaplamalar bize evrenin genişleme hızının kütleçekiminden dolayı yavaşlamadığını hatta arttığını göstermektedir, bu artışında ancak karanlık enerji kavramıyla sağlanabildiği düşünülmektedir (Çıfci, 2020; Frieman vd., 2008; Nebet, 2013).

ÇTEM, evreni pek çok zaman periyotlarına bölerek incelemiştir. Bu çalışmada zamanın başlangıcından düzenli zamanın sonuna kadar olan periyot (düzenli zaman periyodu) ile düzenli zamanın sonundan zamanın sona ermesine kadar olan periyot (düzensiz zaman) arasındaki ÇTEM parçacıklarıyla etkileşim halinden bahsedilmesi yeterli olacaktır (Çıfci, 2020).

Günümüzde pek çok kişinin sağlıklı beslendiği halde ve düzenli sağlık kontrolleri yaptırıp gerekenleri uyguladığı halde yine de kendi var olan motivasyon artırma kapasitesini sergileyemediği ve dolayısıyla yaptığı işlerde gerçek verimi alamadığı gözlenmektedir. Bu çalışmada Evreni bir bütün olarak açıklayabilen ÇTEM'in bu bütünlüğü açıklanmasında katkı sağlayan ve kişilerle etkileşimde olan ÇTEM parçacıklarına odaklanılmıştır. Yine bu çalışmada seçilen sistem olarak kişiler düşünüldüğünde sistem ile devamlı etkileşme durumunda olan ÇTEM parçacıkları farkındalığı artırılmasının kişilerde motivasyon artırma potansiyeli incelenmiştir.

2. Genel Bilgiler

2.1 Çok tabakalı evren modeli parçacıkları

Bu çalışmada kişilerin etkileşimde oldukları ÇTEM parçacıkları üzerine odaklanılmıştır. Bizimle iç içe olan ÇTEM tanecikleri ve bizimle ilişkileri şöyledir: 1. (+X); (+X) içerikli ÇTEM parçacıkları yapı taşıdır. Bizimle etkileşimi yoktur. 2. (-X); (-X) içerikli ÇTEM parçacıkları yapı taşıdır. Bizimle etkileşimi yoktur. 3. (+X)↓; kütleçekimi potansiyel enerjisi aktif ve kinetik enerjisi

aktif değildir. Günümüz teknolojisi ile henüz gözlenememektedir ancak bunların ÇTEM'e göre bizimle etkileşimi vardır. 4. (+X)↓; kütleçekimi potansiyel enerjisi ve kinetik enerjisi her ikisi de aktiftir. Günümüz teknolojisi ile gözlenebilmektedir ve bizimle etkileşimi vardır. Evrendeki şu an bildiğimiz madde ve enerji ÇTEM'in bu parçacık tipine girmektedir (Çifci, 2020).

ÇTEM'e göre gerek düzenli zaman periyodunda gerekse düzensiz zaman periyodunda günümüz teknolojisi ile henüz gözlenemeyen ancak seçilen sistemle etkileşimi olan ÇTEM parçacıkları toplamı sırasıyla $(c^2Rt/12G)↓(+X)$ ve $(c^2Rendreg./12G)↓(+X)$ ile bu tip özellik taşıyan parçacıklar (+X)↓ ile ifade edilmektedir. Buradaki kısaltmalar Rt; t zamanında evrenin birinci tabaka yarıçapı, Rendreg.; düzenli zamanın sonundaki evrenin birinci tabaka yarıçapı, c; ışık hızı, G; kütleçekimi sabiti ve ↓; kütleçekimi potansiyel enerjisi aktif ve kinetik enerjisi aktif değil şeklinde açıklanmaktadır (Çifci, 2020).

ÇTEM (+X)↓ parçacıkları salınımı düzenli zaman periyodunda zaman geçtikçe daha çok salınmaktadır, düzensiz zaman diliminde ise bu salınım çok daha fazla olmaktadır. Neticede kişilerin her geçen gün bu ÇTEM (+X)↓ parçacıkları ile etkileşimi artmaktadır (Çifci, 2020).

2.2 ÇTEM (+x)↓ parçacıkları farkındalığı artırılmasının kişilerde motivasyon artırma etkisi

Kişiler gerek ÇTEM (+X)↑ ve gerekse ÇTEM (+X)↓ parçacıkları ile günümüzde etkileşim halindedir. Kişilerin ÇTEM (+X)↑ parçacıkları etkileşimi ile olabilecek dengesizlikler kişilerde motivasyon düşüklüğü yapabilir de bu durum sağlıklı beslenme ve düzenli sağlık kontrolleriyle gerekenlerin yapılmasıyla giderilebilir. Kişilerin ÇTEM (+X)↓ parçacıkları ile etkileşimlerinde de oluşabilecek dengesizlikler kişilerde motivasyon düşüklüğü yapabilecek potansiyeldedir. Üstelik günümüz teknolojisi ile henüz ÇTEM (+X)↓ parçacıkları gözlenemediğinden sağlıklı beslenme ve düzenli sağlık kontrolleri ile gerekenlerin yapılması gibi yöntemlerin kullanılabilmesi günümüzde mümkün görülmemektedir.

Motivasyon; kişilerin bir işe başlamasına ve bu başlanan işin verimli şekilde sürdürülmesine yol açan en temel durumlardan birisidir. Kendilerinde var olan motivasyon artırma kapasitesiyle hayata yön vermek çocukluktan yaşlılığa kadar her birey için hayati önem taşımaktadır (Mortaş, 2023). Hayattaki olaylarda sayısız eşiklerle karşılaşılır bu eşiklerden en verimli sonucun alınabilmesinin en temel şartlarından birisi bu motivasyon artırma kapasitesinin kullanabilmesidir. Günümüzde pek çok kişinin sağlıklı beslendiği halde ve düzenli sağlık kontrolleri yaptırıp gerekenleri uyguladığı halde yine de kendi var olan motivasyon artırma kapasitesini sergileyemediği ve dolayısıyla yaptığı işlerde gerçek verimi alamadığı gözlenmektedir.

Günümüz teknolojisi ile henüz ÇTEM (+X)↓ parçacıkları gözlenemediğinden günümüz teknolojisiyle bu parçacıklara direk müdahale yapılamasa da bazı farklı yaklaşımlarla bu etkileşim dengesizlikleri azaltılabilir. Bilim her zaman pozitif katkı sağlayabilen ve kişilerde yan etkisi olma durumu olmayan yaklaşımlara her zaman açıktır. Bu tür yaklaşımlara plasebo çalışmaları örnek olarak verilebilir. Bilimsel araştırmalar bize plasebo çalışmalarlarıyla bazan bazı rahatsızlıkların etkisinin bir ölçüde azaltılabileceğini göstermektedir. Bu plasebo yaklaşımında ortamda hiçbir etkin madde yokken etkin madde var diye kullanan bazı kişilerde nispi kalıcı

iyileşmeler görülebilmektedir (Öner, 2017)

Kişilere herhangi bir konuda gerekli bilgilendirilmeler yapıldığında kişilerde farkındalık artışı sağlanacak ve neticede bu konuda daha doğru davranışlar sergileyebilecektir (Çelikkalp, 2017). ÇTEM (+X)↓ parçacıkları farkındalığı artırılması ile kişilerde motivasyon artışı hedeflendiği durumda, kişilere evreni bir bütün olarak açıklayabilen ÇTEM'in bu bütünlüğüne katkı sağlayan temel bir parçasının ÇTEM (+X)↓ parçacıkları olduğu bilgisi verilmelidir. Günümüz teknolojisi ile henüz ÇTEM (+X)↓ parçacıklar gözlenemese de ÇTEM'e göre bu parçacıkların kişilerle etkileştiği ve bu etkileşim esnasında dengesizlikler oluşabileceği ve bu dengesizliklerin kişilerde motivasyon düşüklüğü yapabilecek potansiyelde olduğu bilgileri verilmelidir. Bu bilgilerin verilmesiyle kişilerde ÇTEM (+X)↓ parçacıkları farkındalığı artırılmış olacaktır. ÇTEM (+X)↓ parçacıkları farkındalığı artırılan kişiler bu dengesizliğin kendilerinden kaynaklı olmadığını aslında tüm kişilerde var olan ÇTEM (+X)↓ parçacıkları etkileşiminden kaynaklandığını öğrenerek rahatlayacaktır. Bu rahatlamayla kişilerle ÇTEM (+X)↓ parçacıkları arasında daha sağlıklı denge kurulacağından kişilerde motivasyon artışına katkı sağlanmış olacaktır.

3. Sonuç ve Öneriler

Günümüzde pek çok kişinin sağlıklı beslendiği halde ve düzenli sağlık kontrolleri yaptırıp gerekenleri uyguladığı halde yine de kendi var olan motivasyon artırma kapasitesini sergileyemediği ve dolayısıyla yaptığı işlerde gerçek verimi alamadığı gözlenmektedir. ÇTEM'e göre kişiler günümüz teknolojisiyle gözlenemeyen ÇTEM (+X)↓ parçacıkları ile devamlı etkileşim halindedir. Bu etkileşimlerle oluşabilecek dengesizlikler kişilerde motivasyon düşüklüğü yapabilecek potansiyelindedir. Günümüz teknolojisi ile henüz ÇTEM (+X)↓ parçacıkları gözlenemediğinden bu parçacıklara direk müdahale yapabilme durumuna günümüzde sahip değiliz. Evreni bir bütün olarak açıklayabilen ÇTEM'in bu bütünlüğü açıklanmasında temel bir parça olan ÇTEM (+X)↓ parçacıkları farkındalığı artırılmasıyla kişiler ve ÇTEM (+X)↓ parçacıkları arasındaki etkileşim dengesizliği azaltılarak motivasyonu artırmaya katkı sağlanabilir.

Bildiriler

*Makale daha önce herhangi bir yere sunulmamıştır. Herhangi bir çıkar çatışması yoktur. Herhangi bir kurum veya kuruluştan mali destek alınmamıştır. Herhangi bir kongre / sempozyum vb.'de sözlü / yazılı bildiri olarak sunulmamıştır. Herhangi bir çalışmanın parçası değildir. Makale herhangi bir tezden üretilmemiştir. Teorik makale olduğu için etik kurul izni alınmamıştır.

Kaynaklar

Çelikkalp, Ü., Saraçoğlu, G., Tokuç, B. (2017). Hemşirelik Öğrencilerinin İş Sağlığı ve Güvenliği Hakkında Farkındalık Düzeylerinin Arttırılması. Namık Kemal Tıp Dergisi, 5(1), 36-43.

Çifci, C. (2020). Multilayered Universe Model with Thermodynamics and Kinetics studies.

Chemical Physics Letters. 747,137356. <https://doi.org/10.1016/j.cplett.2020.137356>

Çifci, C. (2021). Çok Tabakalı Evren Modeli Üzerine Genel Bakış. Uşak Üniversitesi Fen ve Doğa Bilimleri Dergisi, 5(1), 124-126. <https://doi.org/10.47137/usufedbid.928524>

Frieman, J.A., Turner, M.S., Huterer, D. (2008). Dark energy and the accelerating universe. Annual Review of Astronomy and Astrophysics, 46, 385-432. <https://doi.org/10.1146/annurev.astro.46.060407.145243>

Mortaş, T. (2023). Histoloji öğrenen tıp ve diş hekimliği fakültesi öğrencilerinde motivasyon. Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 25(1), 128-135. <https://doi.org/10.24938/kutfd.1233282>

Nesbet, R.K. (2013). Conformal Gravity: Dark Matter and Dark Energy. Entropy, 15(1), 162-176. <https://doi.org/10.3390/e15010162>

Öner, S. (2017). Neural correlates of placebo effect: Review and future implications. Archives of Clinical and Experimental Medicine, 2(2), 49-54. <https://doi.org/10.25000/acem.307231>